

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/95/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203544
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614203544.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci navrhovateľa CD Consulting, s. r. o., so sídlom v Prahe, Nagano office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Vasilovi Leščákovi, bytom Hybe 93, v konaní o zaplatenie 945,44 eur s príslušenstvom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Súd návrh v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporcovi **s a n e p r i z n á v a** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal, aby tunajší okresný súd podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, vydal bez nariadenia pojednávania proti odporcovi rozsudok, ktorým ho zaviazže na zaplatenie istiny 945,44 €, na zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z istiny 945,44 € od 23.06.2009 do zaplatenia, na úhradu zákonného úroku 6 % ročne z istiny 945,44 € od 27.10.2009 do zaplatenia, na zaplatenie zmenkovej odmeny 3,15 € a trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku 56,50 € a trov právneho zastúpenia 142,78 € s DPH. Uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom práv zo zmenky vystavenej odporcom dňa 23.02.2009 na zmenkovú sumu 327,74 €, pričom sa zaviazal aj na úhradu zmenkového úroku 0,25 % denne od 23.06.2009. Vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu čiastku. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Tunajší okresný súd postupom podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 navrhovateľa cestou jeho právneho zástupcu vyzval 08.08.2014 na doplnenie návrhu na uplatnenie pohľadávky, v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy (tlačivo B), o uvedenie skutkových okolností vystavenia zmenky na uplatnenú istinu, právneho titulu a skutkových okolností vzniku záväzku odporcu zabezpečeného vystavenou zmenkou, na špecifikáciu zmenkovej istiny a na odôvodnenie počiatku uplatneného zmenkového úroku. Rovnako bol navrhovateľ vyzvaný na predloženie listinných dôkazov preukazujúcich jeho tvrdenia. Navrhovateľ cestou jeho právneho zástupcu na výzvu súdu reagoval písomným podaním súdu doručeným 27.08.2014, v ktorom uviedol, že súdu poskytol dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Žalobca v konaní uplatňuje majetkové práva zo zmenky, nie z pohľadávky; predmetom konania nie je iný záväzkový právny vzťah. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou, nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré vyžaduje súd. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Poukázal na rozsudok NS ČR zo dňa 22.08.2002 sp. zn. 25 cdo 1839/2000. Právo na zmenkový úrok si žalobca uplatňuje podľa § 48 ods.

1 zák. č. 191/1950 Sb. Zmenka na videnie je zročná pri predložení; žalobcu ju predložil k zaplateniu v deň uvedený v návrhu na začatie konania.

Výpisom z obchodného registra navrhovateľa je preukázané, že je právnickou osobou zapísanou od 24. januára 2001 v obchodnom registri Městského soudu v Prahe, oddiel C, vložka 81616.

Z aktuálneho výpisu z obchodného registra POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, ktorá bola podľa súdu predloženej zmenky prvým zmenkovým veriteľom vyplýva, že jej predmetom činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Zo zmenky má súd preukázané, že bola vystavená v Liptovskom Mikuláši dňa 23.02.2009 vystaviteľom Q. D., S. W. M. XX, ktorý sa zaviazal za túto zmenku pri jej predložení na rad POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava, IČO 35 807 598 zaplatiť sumu 945,44 € a zmenkový úrok 0,25 % denne od 23. júna 2009. Zmenka je splatná bez protestu, na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. V ľavom dolnom rohu je zmenka opatrená údajom o čísle zmluvy 5580985.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 6Er/853/2010 je preukázané, že zmenka, ktorá bola priložená k návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. 8C/95/2014, bola vystavená na zabezpečenie úveru poskytnutého veriteľom POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava, IČO 35807598 dlžníkovi Q. D. vo výške 500 eur s poplatkom 484 € (dlžník mal celkovo vrátiť 984 €) na základe úverovej zmluvy číslo 5580985, uzavretej dňa 23.02.2009. Exekučným titulom je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zn. SR 21591/09 zo dňa 28.01.2010, z ktorého dôvodov vyplýva, že veriteľ a dlžník zabezpečili svoj záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) neúplnou zmenkou vystavenou dňa 23.02.2009. Nakoľko si dlžník nespĺnil povinnosť zo záväzkového vzťahu, žalobca zmenku vyplnil 22.10.2009 na sumu 945,44 € s dátumom začiatku úročenia 23.06.2009; žalovanému bola zmenka predložená na zaplatenie 27.10.2009. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 6Er/853/2010-13 zo dňa 03.12.2010, právoplatným 17.02.2011 bola exekúcia zastavená, nakoľko exekučný titul priznáva právom nedovolené plnenie.

Podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov.

Podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Podľa čl. 5 ods. 1 veta druhá Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán.

Podľa bodu 13 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 pojmy "zjavne neopodstatnené" v kontexte zamietnutia pohľadávky a "neprípustné" v kontexte zamietnutia návrhu by sa mali určiť v súlade s vnútroštátnym právom.

Podľa čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. 2 písm. a/ Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice "nekalé podmienky" znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje

uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa čl. 5 Smernice 93/13/EHS v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2

Podľa bodu 31 Smernice 2008/48/EHS o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú.

Podľa čl. 8 Smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu obchodná praktika sa považuje za agresívnu, ak v skutkovej súvislosti, berúc do úvahy všetky jej črty a okolnosti, obťažovaním, nátlakom vrátane použitia fyzickej sily alebo neprimeraným vplyvom podstatne zhoršuje alebo je spôsobilá významne zhoršiť slobodu výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ďalej len Obč. zák., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 33 ods. 1 a 2 zák. č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový zákon zmenku možno vystaviť na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia, na určitý deň. Zmenky s iným časom zročnosti alebo s postupnou zročnosťou sú neplatné.

Podľa § 48 z. č. 191/1950 Sb. o majiteľ môže postihom žiadať: 1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané; 2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti; 3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy; 4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa § 75 z. č. 191/1950 Sb. vlastná zmenka obsahuje: 1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; 2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; 3. údaj zročnosti; 4. údaj miesta, kde sa má platiť; 5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; 6. dátum a miesto vystavenia zmenky; 7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 76 ods. 2 z. č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový zákon o vlastnej zmenke, v ktorej niet údaja zročnosti, platí, že je zročná na videnie.

Podľa § 25 ods. 5 zák. č. 129/2010 Z. z. v platnom znení na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch Z. z. v znení účinnom k 23.02.2009 (dátum vzniku zmluvného vzťahu odporcu a veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava) v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o sídlach a obvodoch súdov zmenkovým a šekovým súdom sa rozumie súd, ktorý je príslušný na konanie o veciach týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov z vydaných zmenkových (šekových) platobných rozkazov a sporov týkajúcich sa zmenkových protestov.

Podľa § 10 ods. 2 písm. e/ zákona o sídlach a obvodoch súdov na konanie vo veciach týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov z vydaných zmenkových (šekových) platobných rozkazov a sporov týkajúcich sa zmenkových protestov je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

Keďže Krajský súd v Žiline viacerými rozhodnutiami v identických skutkových aj právnych veciach, napr. uznesením č. k. 13Ncb/145/2013-24 zo dňa 11.07.2013 rozhodol, že na konanie je podľa čl. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 miestne príslušný Okresný súd Lipt. Mikuláš ako všeobecný súd odporcu, nakoľko ide o cezhraničný spor s nízkou hodnotou (do 2.000 eur), súd vec postupoval v zmysle tohto právneho názoru a vec prejednal a rozhodol.

Podľa čl. 13 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 (ďalej iba Nariadenie) sa vo veci aplikuje slovenský procesný právny poriadok. V Nariadení nie je uvedená forma (rozsudok, uznesenie), ktorou súd rozhoduje pri zamietnutí návrhu podľa čl.4, bodu 4 a rovnako túto formu nezakotvuje ani vnútroštátna právna úprava. Súd potom aplikujúc analogiu legis vo veci rozhodol rozsudkom podľa § 152 a nasl. Obč. súd. por.. Nakoľko ide o drobný spor, súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 03.10.2014 bez nariadenia pojednávania (§ 115 a/ ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len Obč. súd. por./ v spojení s čl. 2 ods. 1 Nariadenia).

Keďže odvolací súd prejednal vecnú a miestnu príslušnosť Okresného súdu Lipt. Mikuláš, predmetom konania nemôže byť plnenie zo zmenky, lebo na konanie by bol príslušný Okresný súd Žilina podľa § 10 ods. 1, ods. 2 písm. e/ zákona o sídlach a obvodoch súdov, ktorý je lex specialis ku všeobecnému procesnému predpisu - Občianskemu súdному poriadku. Okresný súd Lipt. Mikuláš v zmysle tohto zákona nemá vecnú a miestnu príslušnosť na konanie, takže ak by súdenú vec rozhodoval ako vec zmenkovú (plnenie zo zmenky), porušil by právo účastníka na prejednanie a rozhodnutie veci zákonným sudcom. Na základe uvedeného súd potom nepostupoval podľa zmenkového a šekového zákona, nezaoberal sa platnosťou, alebo neplatnosťou zmenky, ale vec posudzoval z hľadiska platnosti zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou. Navrhovateľ aj napriek výzve súdu (tlačivo B) návrh na uplatnenie pohľadávky (tlačivo A) nedoplnil a neopravil nielen v rámci určenej lehoty, ale ani doteraz tak, ako ho na to vyzval súd. O procesnom dôsledku v podobe zamietnutia návrhu bol navrhovateľ poučený. Podľa rozhodnutia Súdného dvora EÚ zo 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (C-76/10), ktoré je prameňom práva a vychádza z účelu právnej úpravy Smernice č. 93/13, vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. Súd v prejednávanej veci v súlade s článkom 4. bod 4. Nariadenia vyzval navrhovateľa na doplnenie návrhu a predloženie listinných dôkazov. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn.6Er/853/2010 je totiž preukázané, že zmenka priložená k návrhu na začatie konania, bola vystavená na zabezpečenie spotrebiteľského úveru poskytnutého veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, IČO 35807598 pri výkone jeho podnikateľskej činnosti, ktorej predmetom bolo aj poskytovanie úverov, dlžníkovi - nepodnikajúcej fyzickej osobe Q. D.. Výška úveru bola v úverovej zmluve číslo 5580985, uzavretej dňa 23.02.2009, dohodnutá na 500 €, výška poplatku 484 € a dlžník mal celkovo vrátiť 984 €. Podľa § 25 ods. 4 aktuálneho zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31.12.2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov, čo je v súdnej veci § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 23.02.2009. Táto právna úprava zakazuje splnenie dlhu od spotrebiteľa alebo inej osoby zmenkou alebo šekom v súvislosti s poskytovaním úveru. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, čo v súdnom prípade predstavuje 150 € (30 % z istiny 500 € poskytnutého úveru). Navrhovateľ si uplatňuje právo na zaplatenie 945,44 € istiny, ktorá

má predstavovať zmenkovú sumu, čo znamená podľa citovaného zákonného ustanovenia pre veriteľa zákaz zmenku prijať a povinnosť kedykoľvek ju na požiadanie vydať dlžníkovi; táto povinnosť platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Takéto zabezpečenie hlavného záväzku, vzniknutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie je prípustné a žalobe nemožno vyhovieť ani sčasti. Napokon, aj exekučné konanie bolo zastavené preto, že exekučný titul priznáva právom nedovolené plnenie. Pre úplnosť súd zdôrazňuje, že pri zmenke ako cennom papieri treba striktno rozlišovať neplatnosť zmenky (resp. jej jednotlivých častí) pre nesplnenie zákonných podmienok (podstatné náležitosti) podľa zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Sb. od neplatnosti dojednaní o vystavení a vyplnení zmenky ako akcesorického záväzku za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy pre rozpor s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle §§ 142 ods. 1, 151 ods. 1 Obč. súd. por. V konaní úspešný odporca nenavrhoval prisúdenie náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.